RAADSINFORMATIEBRIEF

ZAAKNUMMER : 07432024312075

AAN	: de raad, t.a.v. commissie Samenleving en Bestuur
VAN Namens deze:	: College van B&W : Wethouder J.P. Spoor
DATUM	: 6 oktober 2026
ONDERWERP	: Jaarverslag Leerplicht - doorstroompunt - schooljaar 2024/2025

Samenvatting
Jaarlijks wordt uw raad geïnformeerd over het regionale jaarverslag leerplicht - Doorstroompunt. Het jaarverslag beschrijft de resultaten van de inzet van leerplichtambtenaren en het DSP in Zuidoost-Brabant in het schooljaar 2024-2025.

Inleiding
In de regio Zuidoost-Brabant werken 21 gemeenten samen aan de uitvoering van de Leerplichtwet en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten (Doorstroompunt, DSP).
Het doel is voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (vsv), een speerpunt in het regionale en lokale onderwijsbeleid [1].

Leerplichtambtenaren en Doorstroomcoaches werken samen met onderwijs en andere partners aan een zo goed mogelijke startpositie van onze jeugd. Jaarlijks informeren we uw raad over de resultaten van onze inzet. Dit gebeurt aan de hand van de meest actuele informatie van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

In deze raadsinformatiebrief leest u de resultaten van schooljaar 2024-2025 en kijken we vooruit naar lokale en regionale ontwikkelingen.

Inhoud bericht

Algemeen beeld en context
In schooljaar 2024-2025 ging 89% van de jongeren in onze regio zonder tussenkomst van een leerplichtambtenaar naar school. Tegelijkertijd zien we een stijging van absoluut verzuim door de groei van de regio en de opvang van nieuwkomers.

De huidige ontwikkelingen in de wereld en regionaal zijn van grote invloed op onze samenleving, en daarmee ook op jongeren. Ook in schooljaar 2024-2025 zorgde onrust in de wereld voor een toestroom van vluchtelingen, waaronder alleenstaande minderjarige asielzoekers, naar onze regio. Samen met de schaalsprong in inwoners in onze Brainportregio, waaronder de grote toename in internationale kenniswerkers en hun gezinnen, zorgt dit voor uitdagingen voor het onderwijs. Deze ontwikkelingen zijn van grote invloed op het werk van de medewerkers leerplicht en het Doorstroompunt en daarmee op de cijfers en resultaten die vermeld staan in dit jaarverslag.

Resultaten schooljaar 2024-2025 in de gemeente Asten
Asten telde 2.163 leerplichtige jongeren. 89% van de jongeren gaat gewoon naar school en komt niet in contact met de leerplichtambtenaar.

Absoluut verzuim is gestegen
Er waren 23 meldingen van absoluut verzuim (geen schoolinschrijving) in tegenstelling tot 16 jongeren in schooljaar 2023-2024.

Ongeoorloofd verzuim wordt door de meeste scholen tijdig en goed gemeld bij leerplicht.
Er zijn 56 relatief verzuimmeldingen gedaan:
- 26 meldingen wettelijk verzuim. Dit is een daling van 4 meldingen t.o.v. vorig jaar die zich vermoedelijk laat verklaren door de preventieve manier van werken binnen de gemeente.
- 30 meldingen overig verzuim. Dit is een toename van 7 meldingen t.o.v. vorig jaar.
- 0 meldingen luxe verzuim. Dit is een daling van 4 meldingen.

Halt interventies en processen verbaal
Bij aanhoudend en verwijtbaar verzuim worden jongeren ouder dan 12 jaar na een waarschuwing verwezen naar Halt voor een interventie schoolverzuim. In totaal heeft één jongeren een Halt-interventie aangeboden gekregen en is er voor geen jongeren een proces verbaal opgemaakt.

Dit laat zien dat we in Asten op een goede manier werken volgens de afspraken die zijn gemaakt in de MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim). Wanneer Leerplicht signaleert dat jeugdhulp voorliggend is, dan wordt er geen straftraject gestart. We zien dat het verzuim dan een signaal is waar een andere oorzaak aan ten grondslag ligt. Ook binnen Preventie met Gezag wordt actief samengewerkt met Leerplicht. Vanuit de intensieve samenwerking wordt een afweging gemaakt wanneer we gaan opschalen naar een strafrechtelijk kader. We maken vooraf duidelijk aan welke voorwaarden er voldaan moet worden alvorens er een Proces-Verbaal wordt opgemaakt.

Er zijn in schooljaar 2024 – 2025 meer vrijstellingen afgegeven
Er zijn verschillende gronden waarop een vrijstelling kan worden aangevraagd. In totaal een toename van 3 vrijstellingen in dit schooljaar.

- Vrijstelling op basis van psychische of medische gronden. Hier geldt een toename van 2 vrijstellingen.
- Vrijstelling op basis van bedenkingen tegen de richting van het onderwijs. Dit is ten opzichte van vorig jaar gelijk gebleven.
- Vrijstelling op basis van een schoolinschrijving in het buitenland. Dit is ten opzichte van vorige jaar gelijk gebleven. Dit zijn kinderen die in Nederland wonen, maar waarvan bewezen is dat zij in het buitenland staan ingeschreven bij een onderwijsinstelling en daar onderwijs volgen.
- Vrijstelling op basis van ander onderwijs. Hier geldt een toename van 1 vrijstelling

Vooral over de vrijstelling op basis van bedenkingen tegen de richting van het onderwijs is onlangs veel te doen geweest. Het gaat hierbij om kinderen wiens ouders bedenkingen hebben tegen de richting van het onderwijs in de gehele regio en daarom een aanvraag doen voor een onderwijsvrijstelling. Zij bieden dan zelf een vorm van thuisonderwijs aan. Inmiddels is er een arrest van de Hoge Raad waarin staat dat het toetsingskader voor vrijstellingen moet worden aangescherpt. Dit betekent dat openbaar onderwijs in principe altijd voldoet. In onze regio zijn hier afspraken over gemaakt in het regionale leerplichtoverleg.

Voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar
In schooljaar 2024-2025 waren er in gemeente Asten 300 jongeren in de leeftijd van 18-23 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald (minimaal mbo-niveau 2, havo of vwo-diploma hebben). De meeste van deze jongeren zitten op school. De jongeren worden voortijdig schoolverlater als ze school zonder één van deze diploma's verlaten voordat ze 23 jaar zijn.

Het percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters 2024-2025 is gelijk gebleven tegenover 2023-2024
Het gaat om absolute aantallen van 15 jongeren. Landelijk is het percentage voortijdig schoolverlaters gelijk gebleven (2,29%), bij gemeente Asten is dit 1.3%.

Begeleiding door DSP
De cijfers laten zien dat doorstroom coaching voor een groot deel van de jongeren daadwerkelijk leidt tot een vervolgplek. In schooljaar 2024–2025 voerden doorstroomcoaches 447 intakegesprekken, waarvan 365 jongeren zijn gestart in een begeleidingstraject. Dat betekent dat een aanzienlijk deel van de jongeren na een intake direct openstaat voor ondersteuning en dat de inzet van de coaches doelgericht tot begeleiding leidt. Deze begeleidingstrajecten duren steeds langer omdat de problematiek steeds complexer is.

Aan het einde van schooljaar 2025 waren van 259 trajecten de resultaten bekend.
Van deze groep stroomde 31% uit naar een opleiding en 33% naar werk. Twee derde van de afgeronde trajecten leidde tot werk of onderwijs. Dat bevestigt dat de inzet van doorstroomcoaches jongeren helpt om weer perspectief te krijgen.
Daarnaast kreeg 10% van de jongeren ondersteuning via zorg of hulpverlening, wat laat zien dat sommige jongeren eerst op andere leefgebieden stabiliteit nodig hebben voordat een leer- of werkroute haalbaar is.
Met 13% van de jongeren kon geen contact meer worden gelegd gedurende het traject. Deze groep wordt later opnieuw benaderd, waarmee de regio vasthoudend blijft in het proberen jongeren in beeld te houden. Verder gaf een kleine groep jongeren aan geen bemiddeling te willen, en een vergelijkbare groep bleek niet (meer) tot de doelgroep te behoren, bijvoorbeeld omdat een startkwalificatie inmiddels toch was behaald of door verhuizing buiten de regio.

Vervolg

Vooruitblik en ontwikkelingen

Wet van school naar duurzaam werk is 1 januari 2026 van kracht gegaan.
(Dit verslag richt zich op schooljaar 2024-2025. De Wet van school naar duurzaam werk is in dit schooljaar nog niet van kracht gegaan. De doelgroep en wettelijke taken worden in dit verslag nog beschreven vanuit de 'oude situatie').

Het halen van een diploma of het vinden en vasthouden van een baan na school is niet voor iedere jongere vanzelfsprekend. Met het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk' krijgen scholen, Doorstroompunten en gemeenten (verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet) meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk. De focus ligt op jongeren die ongeacht de stand van de economie moeite hebben om aan het werk te komen en te blijven.
Het doel van het wetsvoorstel is om kansengelijkheid onder jongeren te vergroten door betere begeleiding mogelijk te maken bij de overgang van school naar werk en bij het behouden van werk.

Wetsvoorstel terugdringen schoolverzuim om schooluitval beter in beeld te krijgen, te voorkomen en terug te dringen.
De behandeling van het wetsvoorstel is door de val van het kabinet vertraagd. De verwachting is dat de wet op 1 januari 2027 in werking treedt. Het wetsvoorstel moet zorgen voor betere registratie, snellere signalering en effectievere samenwerking tussen scholen, leerplicht en samenwerkingsverbanden. Het voorstel beoogt ook het aantal vrijstellingen te verlagen.

Deze raadsinformatienota is besproken in het college van B&W op 6 oktober 2026

Regionaal Programma 'Naar de juiste plek 2026-2029'
Scholen, Doorstroompunten en gemeenten ontwikkelen en voeren gezamenlijk een regionaal programma om voortijdig schoolverlaten terug te dringen en ter versterking van de overgang naar duurzaam werk.

In het regionale programma worden ook heldere samenwerkingsafspraken vastgelegd, zodat alle betrokken partijen werken vanuit dezelfde uitgangspunten, rollen en werkwijzen. Deze afspraken zorgen voor eenduidigheid in de uitvoering, continuïteit in de begeleiding en een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Deze wettelijke veranderingen geven richting aan een integrale ketenaanpak. Daarmee vormt de wet het fundament voor de regionale samenwerking waarin het Doorstroompunt Zuidoost-Brabant zijn uitgebreide wettelijk taak vervult.

Er is een nieuwe definitie VSV vanaf 1 januari 2026:
- Doelgroep wordt groter.
- JIKP (jongeren in kwetsbare positie) vervalt als aparte categorie
- Jongeren tot 27 jaar kunnen onder VSV vallen

Conclusie:
De cijfers laten zien dat de preventieaanpak van leerplicht en het Doorstroompunt effect heeft. Tegelijkertijd zorgen maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de groei van de regio en de opvang van nieuwkomers, voor nieuwe uitdagingen. Met de beleidslijn 2026-2029 en het Regionaal Programma wordt hier de komende jaren verder op ingezet.

Wilt u meer details, bekijk dan het regionale jaarverslag leerplicht/RMC 2024-2025 dat is bijgevoegd in de bijlage.

Bijlage

	Naam	**Document nummer**
1.	Regionaal jaarverslag leerplicht/DSP 2024-2025; bereikbaar via de link https://infogram.com/1p20z39vqwlvdzh0ez2e39nv6gbrw29mzey	2024312071
2.	Factsheets (regionaal & Asten) jaarverslag 2024-2025	2024312816